

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دوازدهم - سال اول

شماره ثبت ۱۰۳

عادی

طرح تنقیح و تدوین قانون جامع سلامت

کمیسیون های ارجاعی

	اصلی:
	فرعی: -

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۷۰ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

از سال ۱۲۸۵ که بر اساس فرمان مشروطه، مجلس شورای ملی در کشور تشکیل شد، احکام قانونی متعددی در قوانین مختلف در موضوع سلامت به تصویب رسیده، که در نتیجه آن، حوزه سلامت با تعدد، تورم، پراکندگی و تعارض احکام قانونی روبرو است. در شرایط مذکور نه تنها دسترسی به احکام قانونی معتبر به سختی امکان‌پذیر است، بلکه باعث می‌شود تفسیرها و تعبیرهای متفاوتی از احکام قانونی ایجاد شود. این وضعیت، می‌تواند اجرای قوانین و مقررات حوزه سلامت و احقاق حقوق مردم را با چالش روبرو کند.

«قانون تشکیل سازمان تنقیح و تدوین قوانین و مقررات کشور» مصوب ۲۹ / ۱۲ / ۱۳۵۰ و «قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور» مصوب ۲۵ / ۰۳ / ۱۳۸۹ از جمله تلاش‌های نظام قانونگذاری کشور برای حل این چالش‌ها بوده است؛ تا اینکه سرانجام بندهای ۹ و ۱۰ «سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری» در سال ۱۳۹۸ با تأکید بر «انسجام قوانین و عدم تغییر یا اصلاح ضمنی آن‌ها بدون ذکر شناسه‌ی تخصصی»، «عمومی بودن قانون و شمول و جامعیت آن» و «تعیین عناوین قوانین جامع، تبویب، تنقیح و تعیین شناسه‌ی قوانین موجود کشور» چشم‌انداز روشنی برای مدیریت چنین چالش‌هایی پیش روی مجلس شورای اسلامی قرار داد.

مجلس یازدهم با ابتناء بر «سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری» و قوانین مذکور، در گام نخست، «قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت» را در تاریخ ۰۵ / ۰۸ / ۱۳۹۹ به تصویب رساند و احکام قانونی مندرج در پیوست این قانون منسوخ اعلام گردید.

در گام دوم، برای مدیریت نهایی چالش‌های یادشده و در اجرای بند ۱۰ «سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری» که بر «تعیین عناوین قوانین جامع، تبویب، تنقیح و تعیین شناسه قوانین موجود کشور» تأکید دارد، «قانون جامع سلامت» با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (مرکز ملی تحقیقات حقوق سلامت) و شورای راهبردی تنقیح قوانین و مقررات کشور - مجلس شورای اسلامی، استفاده از ظرفیت‌های تخصصی و کارشناسی موجود کشور و مطالعه تجربیات موفق سایر کشورها با صرف ۳۱۰۰

نفر ساعت تهیه گردید. در این قانون کلیه احکام قانونی «معتبر» در موضوع سلامت (مشمول بر ۲۴۸ عنوان قانونی و ۱۳۷۵ حکم قانونی) که پیش از این به تصویب رسیده به منظور تسهیل و تسریع دسترسی به احکام قانونی، حذف قوانین منسوخ، متعارض و اعتمادسازی در فرایند استیفای حق و تشخیص تکالیف قانونی مجریان قانون، بر اساس ساختار مصوب شورای راهبردی مزبور در ۴ کتاب، ۹ باب، ۲۳ بخش و ۷۶ فصل در قالبی منظم و منطقی با رویکرد تنقیحی و بدون تغییر ماهوی در ۱۰۷۸ ماده تدوین شده‌اند. بنابراین احکام قانونی پراکنده معتبر در ۲۴۸ قانون در قالب یک قانون یعنی «قانون جامع سلامت» تجمیع گردیده است.

«قانون جامع سلامت» قانونگذاری جدید نمی‌باشد. در طرح «تنقیح و تدوین قانون جامع سلامت»، «توجه به اصالت متن قانون»، «اصل بقای اعتبار قوانین و عدم نسخ آنها»، «اولویت جمع بین قوانین بر تعارض آنها»، «توجه به مقصود قانونگذار»، «اصل عدم تغییر ماهوی» و «تعیین ارتباط احکام قانونی از طریق ارجاعات داخلی و بیرونی»، «ترتیب منطقی و علمی موضوعات ذیل قانون جامع سلامت» و «حاکمیت آخرین اراده قانونگذار» مورد توجه قرار گرفته است.

سلمان اسحاقی - سیدعلی یزدی خواه - کمال حسین پور - علی اصغر باقرزاده - سیدمحمد پاک مهر - حسینعلی شهریاری - عالیہ زمانی کیاسری - سیدمسعود خاتمی - بابک رضازاده - فرامرز شاهسواری - حسن حسن نتاج صلحدار - فاطمه محمدیگی - علی احمدی - محمدرضا احمدی سنگر - حسین عبدلی - روح اله متفکرآزاد - عباس بیگدلی - اکبر رنجبرزاده - صدیف بدری - علی بابائی کارنامی - علی خضریان - سمیه رفیعی - علی شیرین زاد - رحمدل بامری - جعفر پورکیگانی - مهدی طغیانی - محمد خوش سیما - عباس گلو - علیرضا سلیمی - رضا حاجی پور - هادی محمدپور - محمد علی جانی شوکی - رمضان رحیمی دشتلوئی - احد آزادی خواه - فداحسین مالکی - مهدی کوچک زاده - علی کشوری - سلام ستوده - سیدمحمد جمالیان - محمدتقی نقدعلی - مهدی فلاح - مهرداد گودرزوندچگینی - همایون سامه یح نجف آبادی - محمدمهدی شهریاری - الهام آزاد - علی نیک زادتمرین - سیدروح الله موسوی بیدلی - اسداله چراغی - محمدرسول شیخی زاده - محمد سراج - عبدالکریم حسین زاده - هوشنگ هادیان پور - رحمت اله نوروزی - زهره سادات لاجوردی - حسین امامی راد - سیدمحمد مولوی - علیرضا عباسی - عباس پاپی زاده بالنگان - عبدالحسین روح الامینی نجف آبادی - محمدصالح جوکار - احد بیوته - سارا فلاحی - جعفر قادری - سالار مرادی - حسینعلی حاجی دلگانی - ابراهیم عزیزی تهران - احمد مرادی - علیرضا زندیان - نصراله پژمان فر - فریدون همتی

طرح تنقیح و تدوین قانون جامع سلامت

ماده واحده- در اجرای بند ۱۰ سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری، احکام قانونی معتبر در موضوع سلامت، با عنوان «قانون جامع سلامت» به شرح پیوست (۱)، اعلام می‌شود.

تبصره ۱- فهرست قوانین و احکام قانونی که با انتقال به قانون جامع سلامت از قوانین مربوط حذف شده به شرح پیوست (۲) است.

تبصره ۲- احکام قانونی اعمال شده در قانون جامع سلامت به شرح پیوست (۳) از قوانین مربوط حذف می‌شود.

تبصره ۳- قوانین و احکام قانونی مندرج در پیوست (۴) منسوخ اعلام و به فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت مصوب ۵ / ۸ / ۱۳۹۹ الحاق می‌شود.

تبصره ۴- تغییرات ناشی از مصوبات فرهنگستان زبان و ادب فارسی و دیگر الزامات قانونی و مواردی نظیر اصلاحات نگارشی، رسم‌الخطی و املائی، جایگزینی واژگان و اصطلاحات بیگانه یا مهجور، جایگزینی نام دستگاه‌ها، اصلاح تاریخ به هجری شمسی، تصحیح ارجاعات و جایگزینی اختصارات در قانون جامع سلامت، به شرح پیوست (۵) این قانون است.

تبصره ۵- در تمام مواردی که در «قانون جامع سلامت» به قوانین یا احکام قانونی دیگر ارجاع شده است، منظور قوانین یا احکام مذکور با آخرین اصلاحات و الحاقات آنها است.

تبصره ۶- تبویب و درج قوانین و احکام قانونی در «قانون جامع سلامت» و تغییرات ناشی از آن، تنها به منظور تنقیح و تدوین انجام شده و فاقد اثر ماهوی و تفسیری مستقل از آن قوانین و احکام قانونی است.

تبصره ۷- مصوبات و احکامی که مرجع وضع آنها مجالس قانونگذاری نیست یا به صورت آزمایشی یا موقت وضع شده، در قانون جامع سلامت، با شناسه‌های زیر مشخص شده است:

۱- قوانین برنامه با شناسه (بر.) با ذکر تاریخ اعتبار قانون مگر در مورد احکام دائمی

۲- قوانین آزمایشی با شناسه (آز.) با ذکر تاریخ اعتبار قانون مگر در مورد احکام دائمی

۳- قوانین بودجه با شناسه (بج.) با ذکر تاریخ اعتبار قانون مگر در مورد احکام دائمی

۴- مصوبات موضوع بند ۸ اصل ۱۱۰ قانون اساسی که به عنوان قانون تصویب شده است (حل).

۵- مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام در اجرای اصل ۱۱۲ قانون اساسی (مص).

۶- آیین‌نامه‌های قانونی مصوب کمیسیون‌های مشترک مجلسین قبل از انقلاب (آن).

تبصره ۸- ماده ۱۱۴۱-۲۶ قانون جامع سلامت به شرح زیر به تصویب می‌رسد:

«ماده ۱۱۴۱-۲۶- فرهنگستان علوم پزشکی بر اساس اساسنامه مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی اداره می‌گردد.»

تبصره ۹- اصلاحات ماهوی در احکام قانونی زیر برای درج در قانون جامع سلامت، به شرح زیر اصلاح و جایگزین می‌شود:

۱. در ماده ۵ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۷/۳/۳ عبارت «به ریاست وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» به عبارت «که رئیس آن از میان اعضای فرهنگستان به پیشنهاد رئیس‌جمهور و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی و با حکم ایشان برای یک دوره چهار ساله انتخاب می‌شوند» اصلاح و حکم یاد شده به ماده ۱۱۴۱-۲۵ قانون جامع سلامت منتقل می‌شود.

۲. در ماده ۱۴ قانون بهداشت شهری مصوب ۱۳۲۹/۱۱/۲۹ عبارت «کمیسیون دادگستری و بهداری» و در تبصره ۳ ماده ۸ قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۲۲ عبارت «کمیسیون‌های بهداری مجلسین» و در ماده ۲ قانون مربوط به مواد روان‌گردان (پسیکو تروپ) مصوب ۱۳۵۴/۰۲/۰۸ عبارت «کمیسیون‌های بهداری مجلسین» به عبارت «هیئت وزیران» اصلاح و احکام یاد شده به ترتیب به مواد ۲۱۳۱-۶ و ۳۱۲۱-۱۳ و ۳۱۱۳-۲ قانون جامع سلامت منتقل می‌شود.

۳. در تبصره ۵ ماده ۱۸ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و داروئی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۲۹ عبارت «در مورد مجازات‌های جنائی یک درجه و در سایر موارد فقط تا نصف مجازات می‌تواند تخفیف دهد.» به عبارت «با رعایت مواد ۳۷ و ۳۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ تخفیف دهد.» اصلاح و حکم یاد شده به ماده ۳۱۱۱-۲۹ قانون جامع سلامت منتقل می‌شود.

۴. در ماده ۱۸ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و داروئی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴/۰۳/۲۹ عبارت «حبس دائم با اعمال شاقه» به عبارت «حبس درجه یک» و در ماده ۳ قانون مربوط

به مواد روان‌گردان (پسیکو تروپ) مصوب ۰۸ / ۰۲ / ۱۳۵۴ عبارت «حبس دائم» به عبارت «حبس درجه یک» اصلاح و احکام یادشده به ترتیب به مواد ۲۲-۳۱۱۱ و ۳-۳۱۱۳ قانون جامع سلامت منتقل می‌شود.

۵. در بند (م) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور مصوب ۲۴ / ۱۲ / ۱۳۸۵ عبارت «قانون هیأت امنای صرفه جویی ارزی به قوت خود باقی است و لغو آن مستلزم ذکر نام بطور خاص است.» به عبارت «لغو احکام این فصل مستلزم ذکر نام بطور خاص است.» اصلاح و حکم یاد شده به ماده ۱۱۲۲-۱۵- (بج.) قانون جامع سلامت منتقل می‌شود.

۶. در ماده ۱ قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۰۹ / ۰۷ / ۱۳۶۴ و در بند ۱ و جز (الف) بند ۱۱ و جز (الف) بند ۱۲ و بندهای ۱۵ و ۱۶ ماده ۱ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۳ / ۳ / ۱۳۶۷ و ماده ۲ قانون تشکیل وزارت بهداشتی و بهزیستی مصوب ۱۶ / ۰۴ / ۱۳۵۵ عبارت «بهزیستی» به عبارت «توانبخشی سلامت» اصلاح و احکام یاد شده به ترتیب به ماده ۱۱۱۱-۱ و بندهای ۱ و ۱۲ و ۱۵ و ۲۱ و ۲۳ ماده ۱۱۱۲-۱ و ماده ۵-۱۱۱۲ قانون جامع سلامت منتقل می‌شوند.

۷. در تبصره ۳ ماده ۱ قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی کشور مصوب ۱۲ / ۰۲ / ۱۳۷۵ عبارت «کلیه مشمولان قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی - مصوب ۱۳۳۴» به عبارت «اشخاصی که دارای تشکیلاتی هستند که به هر نام و عنوان با اجازه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایجاد شده یا خواهد شد و موسسات توانبخشی سلامت موضوع جز ۸ بند (پ) ماده ۵۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۰ / ۱۱ / ۱۳۹۵» اصلاح و حکم یاد شده به ماده ۴-۱۱۳۲ قانون جامع سلامت منتقل می‌شود.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح طرح تنقیح و تدوین قانون جامع سلامت تقدیم می شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی		
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگرديده است	☐ گرديده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی ، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد		
۱	دارای موضوع و عنوان مشخص :	☒ است ☐ نیست
۲	عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق :	☒ است ☐ نیست
۳	دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال :	☒ است ☐ نیست
۴	توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه :	☐ شده است ☒ نشده است
۵	طرح دارای موضوع واحد :	☒ است ☐ نیست
	• و ارائه آن در قالب :	☒ ماده واحده ☐ مواد متعدد
	• با ایراد مواجهه :	☒ نیست ☐ است
۶	بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ :	☐ شده است ☒ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

-

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی ، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد		
۱	طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام :	☒ مطابقت دارد ☐ تعارض ندارد
۲	طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد ☐ دارد
۳	طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد ☐ دارد

دارد ☐	ندارد ☒	۴ طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۵ طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۶ طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۷ طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۸ طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۹ طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۰ طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۱ طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت :

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

مغایرت ندارد

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

مغایرت ندارد

مغایرت ندارد

تعداد ..... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

در اجرای بند (۱)		
۱	در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط	☐ وجود ندارد ☒ وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می‌شود.
۲	در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض	☒ وجود ندارد ☐ وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می‌شود.

در اجرای بند (۳) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد ..... برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

ب - سوابق قانونی

قوانین مرتبط به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: متمم قانون اساسی مشروطه مصوب: ۱۳۵۸/۰۱/۱۰

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون تشکیل سازمان تنقیح و تدوین قوانین و مقررات کشور مصوب: ۱۳۵۰/۱۲/۲۹

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۱۸ مصوب: ۱۳۸۹/۰۳/۲۵

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: سیاست های کلی سلامت مصوب ۱۳۹۳/۰۱/۱۸ == منقح ۱۳۹۷/۱۱/۶ مصوب: ۱۳۹۳/۰۱/۱۸

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه سلامت مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۰۵ == منقح ۱۳۹۹/۰۸/۰۵

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۷/۰۳/۰۳

۱۳۶۷/۰۳/۰۳ -- منقح ۱۳۹۷/۲/۲۳ مصوب: ۱۳۶۷/۰۳/۰۳

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب--منقح ۱۳۹۶/۱۱/۵ مصوب: ۱۳۹۵/۱۱/۱۰

بخش های قانون: ماده ۵۷-الف-ماده ۵۷-الف-ردیف ۱-ماده ۵۷-الف-ردیف ۲-ماده ۵۷-الف-ردیف ۳-ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۱-ماده ۵۷-الف-ردیف ۴-تبصره ۲-ماده ۵۷-ب-ماده ۵۷-ب-تبصره ۱-ماده ۵۷-ب-تبصره ۲-ماده ۵۷-ب-تبصره ۳-ماده ۵۷-ب-ردیف ۱-ماده ۵۷-ب-ردیف ۲-ماده ۵۷-ب-ردیف ۳-ماده ۵۷-ب-ردیف ۴-ماده ۵۷-ب-ردیف ۵-ماده ۵۷-ب-ردیف ۶-ماده ۵۷-ب-ردیف ۷-ماده ۵۷-ب-ردیف ۸

